

Firefox 57: gyorsabb, karcsúbb, jobb

PCLinuxOS Magazine - 2018. január

: Paul Arnote (parnote)

2017. november 14-én a web gyorsítási csekket kapott ... ha Firefox-ot használsz. Aznap látta meg a napvilágot a Firefox 57, becenevén Firefox Quantum.

Be kell vallanom, hogy noha az 1.0 óta használtam Firefox-ot, elhagytam. Lassú és túlméretezetté vált. Ameddig csak lehetett kitarítottam mellette, de végül (Firefox 56) időlegesen abbahagytam a használatát. Helyette Opera-ra váltottam. Megtapasztaltam azt a sebességet és stabilitást, amivel a Firefox régen rendelkezett, de sok utóbbi kiadás óta már hiányoztak belőle.

Valójában a Firefox az utóbbi években szenvedett. Elvesztette a „legnépszerűbb böngésző” címet a Google Chrome-mal szemben sok éve. Ma a Firefox a böngészők piacának 14%-át birtokolja (gyakorlatilag az Apple Safari-jával áll holtversenyben a piaci részesedést tekintve), miközben a Chrome piaci részesedése jóval 50% fölötti.

A Firefox 57 a böngésző teljesen újraírt változata. A Firefox kódjának több mint 75%-a megváltozott, ami több mint 5 000 000 kódsort érint. Sok hibát kiküszöböltek a Firefox fordító motorjának nagymértékű átdolgozásával. Új, többmagos CSS motort kapott, illetve a füleket tekintve prioritizálást. Olyan sok újdonsággal bír az új Firefox, hogy nehéz eldönteni, hol kezdjük.

Végeredményben a Firefox 57 **kétszer olyan gyors** mint a (hat hónappal korábban kiadott) Firefox 52. 30%-kal kevesebb memóriát használ, mint a Google Chrome. A PCLinuxOS tárolójában található Firefox 57-es csomag 44 MB-os, miközben a többi „népsze-

rű” böngésző (Google Chrome, Opera és Flashpeak Slimjet) csomagmérete túlhaladja az 50+ MB-ot.

Ugyanakkor jobb, becsatolni a biztonsági övet. A Mozilla 2018 elején további sebességnövekedést remél a WebRender-rel, más néven Quantum Renderrel. Remélik, hogy a Firefox jövőbeni változata kétszer gyorsabb lesz – ismét – mint a Firefox 57.500.

Változások mindenhol

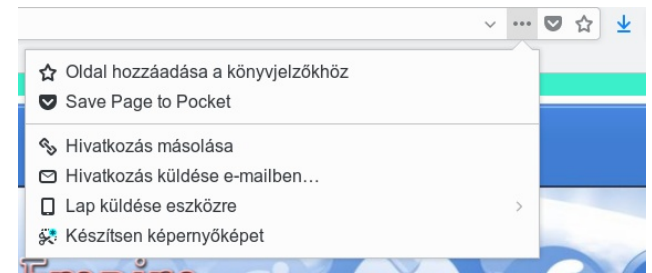
Ha a Firefox 57 új sebességnövekedése által összekócolt hajadat rendbe szedted, számos változást fogsz észrevenni. Néhány alig érzékelhető, néhány teljesen a háttérben dolgozik és néhány nem rejti el magát annyira. Noha a lista nem teljes, megpróbálok felsorolni a legfontosabbak közül néhányat.

Az első, amit észrevehetsz egy újabb, frissebb felhasználói felület. Photon-nak hívják és a Firefox 29 Ausztrális óta a Mozilla legjelentősebben megújított kezelői felülete.

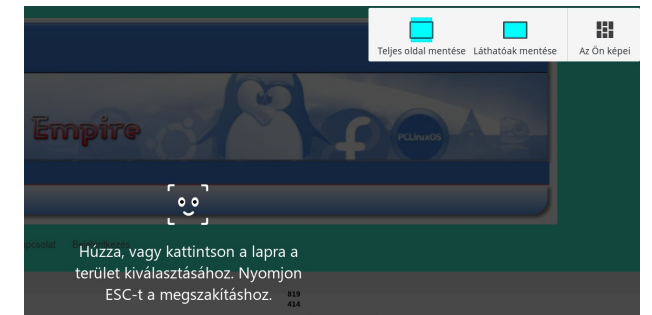
A Photon, ahogy mi a modern, intuitív, elragadó élményt nyújtó módon a tervezést megközelítjük és a Firefox 57-től kezdve jelenik meg. A Photon Design System elveket, újra felhasználható felületi elemeket, sablonokat és más forrásokat jelent, segítő alkalmas készítését a Firefox-használók számára.

A Pocket a Firefox 57-be beágyazott másik elem, ami ugyan nem teljesen új – számos korábbi kiadásban is már láttuk –, ám a szerepe megnövekedett. Mostantól célirányosan ajánl fel cikkeket olvasni, Firefox-os pályafutása kezdetén csak amolyan, későbbi olvasásra rögzítő web-es DVR-felvevő volt. Ha akadt valami olvasnivaló, olvasásra idő hiányában elraktad Pocket-be. Ezután továbbléphetél és elolvashattad később, amikor volt időd. A Mozilla-nak annyira tetszett a Pocket, hogy megvásárolta (az első kiadást) egy meg nem nevezett összegért 2017 februárjában.

A „három pontos” menü a címsor végénél sok új jellemzőt tartalmaz. Ha a lap, amin állsz már a kedvencek között szerepel, akkor felajánlja a mentett kedvenc szerkesztését. Ha az oldal, amin állsz, még

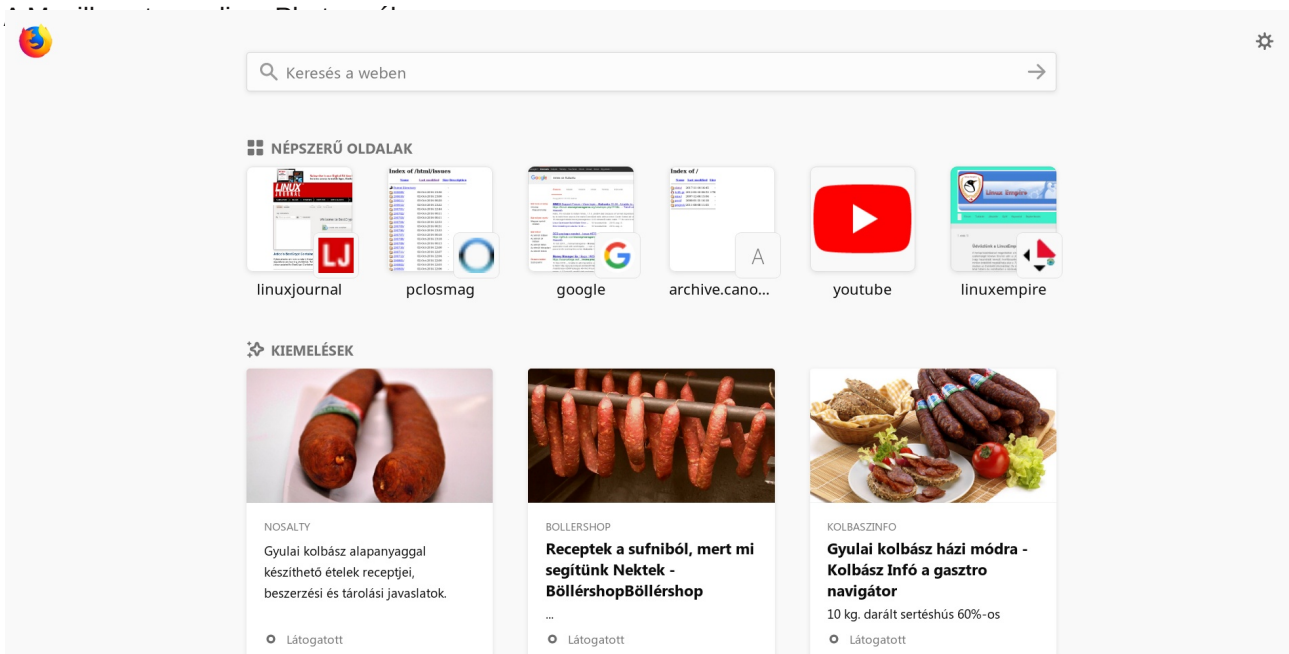

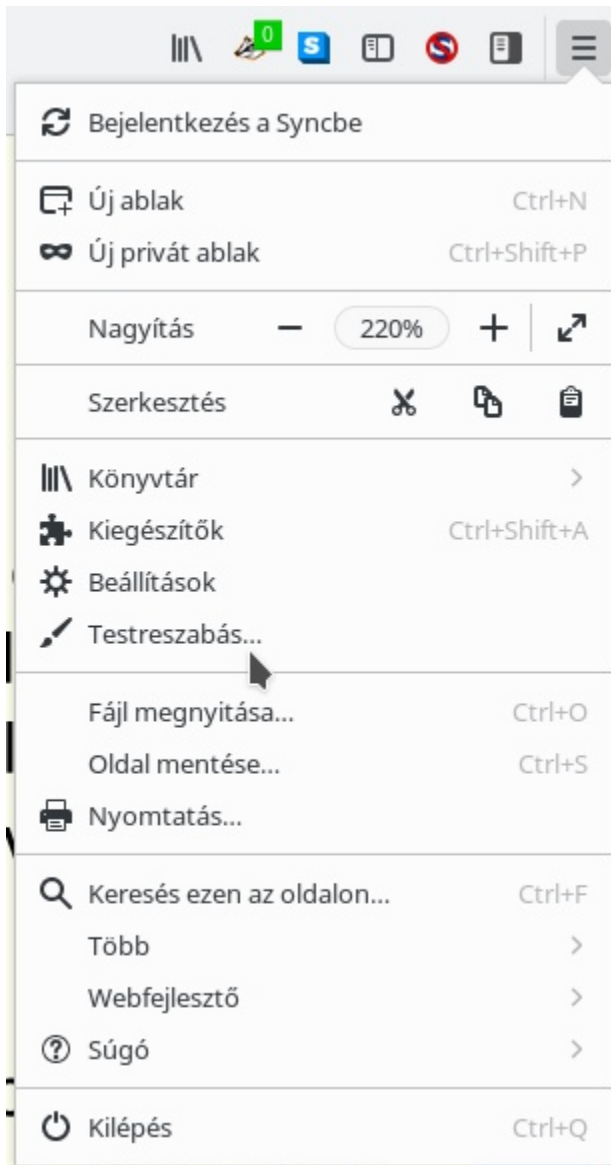
nincs a kedvencek között, akkor lehetőség van a lapot a kedvencekhez adni. Mentheted még az oldalt is, későbbi olvasás céljából. Módodban áll még a lapra mutató hivatkozás kimásolása, a hivatkozás elküldése az alapbeállítás szerinti levelezővel e-mailben, a lap másik, szinkronizált eszközre küldése, vagy képernyőkép készítése.

Ez utóbbi opció – képernyőkép készítése – számos további opcióval szolgál, ami elsőre nem egyértelmű. Azonban, ha használni kezded, a műveletek és opciók könnyen azonosíthatóak és barátságosak. Vidd körbe az egeret a képernyőn és a weblap bármely elemét kiválaszthatod képfájlként történő mentésre. Ha már kijelöltél valamit, a területet módosíthatod, ami akkor hasznos, ha nincs a keresett opció kéznél. Mentheted a képernyőn látható területet csak, vagy mentheted az egész weblapot.

A Firefox jobb felső sarkában található „hamburger”-menüt rendbe rakták. Itt megtalálható számos olyan beállítás, amire a mindennapi felhasználónak szüksége van. Aprópó, ne aggódj ...

az **about:config** és az **about:addons** lapokon még mindig teljes mértékben elérhető az összes beállítás.

A motorháztető alatt a Firefox 57 többszörös program lett, ami kihasználja a CPU-d többes magját. Ez egyértelműen hozzájárul a Firefox sebességnövekedéséhez. A Firefox 57 működését bizonyos fokig

megváltoztathatod a teljesítmény beállításával. Kattints a „Hamburger-menü”-re az ablak jobb felső sarkában és válaszd ki a „Beállítások”-at. Az Általános résznél görgess le a Teljesítmény részhez. A számítógépen – nyolc éves, kétmagos Intel processzoros, 3 GB RAM-mal – az alapbeállítások egy magra korlátozottak. A „Javasolt teljesítménybeállítások használata” elől a kijelölés törlésével lehetővé válik a folyamatok számának háromra növelése. A választék egytől hétig terjed.

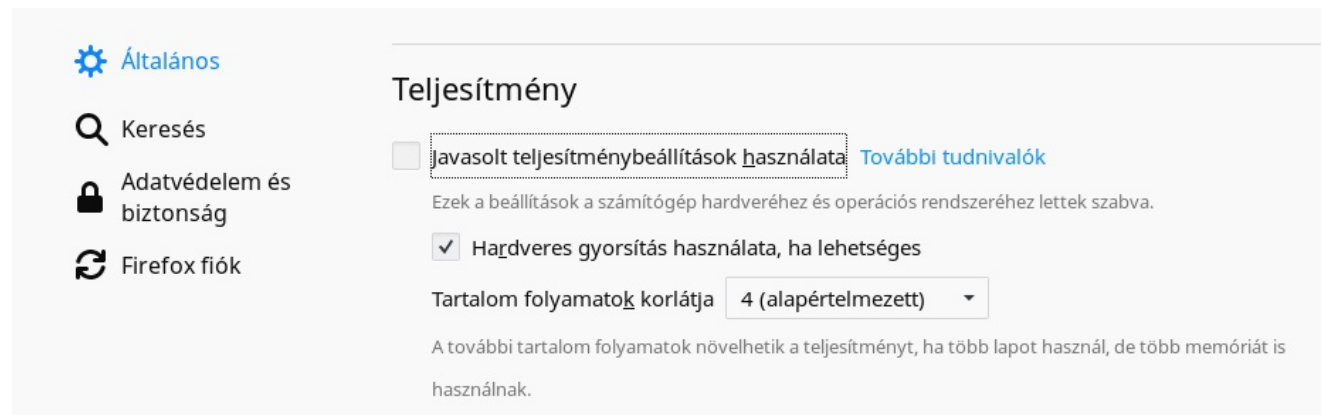
Óvatosan bánj ezzel, mert a rendszer egészére kedvezőtlen hatást válthatsz ki. Noha hajlamos lehetsz a „Tartalmi folyamatok” korlátját a maximális 7-re emelni, de ennek hatására a Firefox 57 több memóriát fog felhasználni a Teljesítmény (olvasási sebesség) fokozásával. Ha van tartalék memóriád, csak csináld és növeld a folyamatok számát hétre. Ám ha korlátozott memória áll rendelkezésre, a maximumra emeléssel a Firefox 57 memórialenyomata is növekszik. Ennek eredményeként a rendszered maga növekvő mértékben vesz igénybe csere partíciót, ami komolyan lassítja a teljes rendszert. A „Tartalmi folyamatok korlátját” amiatt növeltem csak háromra. Próbáld ki más beállításokat a rendszeredben és figyelj meg, hogy mely beállítások adják a legjobb teljesítményt elfogadható memóriefelhasználás mellett.

Amikor a „Hamburger-menüből” a „Testreszabás...”-t választod, a fenti képhez hasonló fogsz látni. A Firefox használatát tovább finomíthatod az eszközsoron található ikonok húzásával és sorrendjük felcserélésével. Ugyancsak elhúzhatod a nem kívánatos ikonokat az eszközsávból a az ablak bal-középső részére, vagy új eszközöket adhatsz az eszközsávhoz az ablak bal-középső részéről oda, ahová szeretnéd megjeleníteni azokat az eszközsávon.

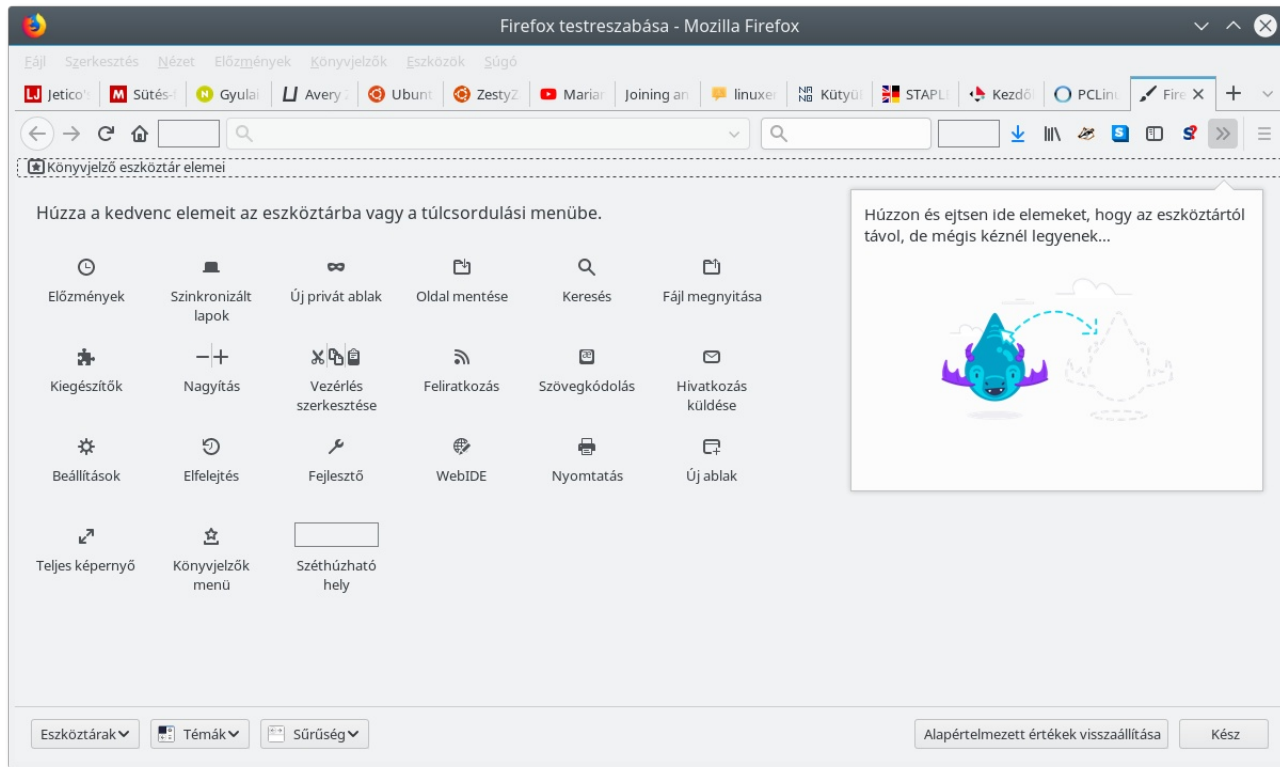
A Firefox ablakának aljánál balra három gomb található „Eszköztárak”, „Témák” és „Sűrűség” felirattal. Az „Eszköztárak”-ra kattintva kapcsolhatod át a „Menüsor”-t és a „Könyvjelző eszköztár”-at, amik alpból be vannak kapcsolva. Bekapcsolásukkal, véleményem szerint, a Firefox 57 az általunk évek alatt megszokott kinézetet mutatja, ahogy elérhetővé válik ez a két, általam rendszeresen használt eszköz.

A „Témák” gombbal lehetővé válik a Firefox által a megjelenéshez használt téma gyors váltása. Alpból az Alapértelmezett, a Világos és a Sötét között választhatsz. Ha további kompatibilis témákat is letöltöttél, akkor azok is ennél a résznél jelennek meg a választékban. Emellett a Firefox mutat néhány „ajánlott” témát, ami érdekelhet.

A „Sűrűség” gombbal megtarthatod az alap sorsűrűséget, vagy az érintő képernyők számára választhatsz nagyobb sortávot, illetve a „Kompakt”-

Firefox 57: gyorsabb, karcsúbb, jobb

tal helyet takaríthat meg. Én a Kompakt-ot szeretem, de nem mindenki gondolkodik hasonlóképpen, tetszőlegesen alakítható.

A beállító ablak jobb alsó sarkában kattinthat az „Kész” gombra, ha már mindent kedved szerint állítottál be. Amennyiben rettenetesen összekutyultad

a dolgokat, akkor gyorsan visszaállíthatod a Firefox 57-et gyári értékekre az „Alapértelmezett értékek visszaállítása” gomb lenyomásával.

Még néhány további dolog, ami a Firefox 57-ben megváltozott:

- Az automatikus görgetés, a billentyűzetről vezérelt és az egérrel húzott mind aszinkron görgetési módok alkalmaz. Ezáltal az említett görgetési módok az egérgörgővel vezérelt hasonlóak lettek és sokkal finomabb mozgatót tesznek lehetővé.
- A tartalmi folyamatokat tekintve, most már sokkal szigorúbb az elkülönítés (sandbox), [blokkolva a rendszerfájlok olvasását és írását](#), ahogy az a Windowsnál és a macOS-nél az 56-os verzió óta van.

- Eltávolították az eszköztár Megosztás gombját. Ha kell neked a funkció, akkor telepítheted helyette a [Share Backported](#) kiterjesztést.

- A jobb videó lejátszás és alacsonyabb fogyasztás érdekében AMD VP9 videó dekóder van.

- Az elérhetőség kijelzője az ablak címsorában jelenik meg, amennyiben az Accessibility szolgáltatások be vannak kapcsolva.

A Firefox 57-nél nincs látható kereső ablak a felületen. Az `about:preferences#search` helyen telepítés után aktiválható. A régebben telepítetteknek nincs ilyen lehetőség.

Nem örül mindenki

A Firefox 57 legfontosabb újdonságáról még nem esett szó. Gyorsabb és könnyebb, de ettől még nem lett mindenkit boldog. A Firefox 57-tel vége az XUL és az XPCOM alapú bővítményeknek. A Firefox 57 összes kiterjesztése WebExtensions alapú lett.

Így sok régi kiterjesztés nem kompatibilis a Firefox 57-tel. A bővítmények fejlesztőinek tudták, hogy ez hamarosan elérkezik. Néhány bővítménynél egyszerűen nem történt meg az átalakítás WebExtensions-ra. Más fejlesztők felhagytak a bővítményük fejlesztésével, vagy csak nem éreznek készletet a WebExtensions-ra átírásra.

Ugyanakkor legalább ennyi fejlesztő írta át az XPCOM és XUL alapú bővítményét WebExtensions használatára. Valójában eléggé meglepődtem, amikor a PCLinuxOS-esen frissítettem Firefox 57-re, hogy milyen sok, rendszeresen és gyakran használt kiterjesztésem elérhető.

Hallva a Firefox 57 kibocsátása előtt hóbörgést, valóban azt gondoltam, hogy a kedvenc bővítményeim nagy részének annyi.

A Firefox 57 kilisztazza a régi bővítményeket és

lehetővé teszi azokhoz helyettesítőt találni. Egyszerűen írd be a címsávba **about:addons** és utána válaszd ki a „Örökölt kiegészés...”-t a képernyő bal oldalánál. Ahogy az a fenti képernyőképen is látható, sok bővítményem veszett oda az átállítás során. Párát alig használtam, amíg voltak más, sűrűn használtak is.

Íme, az általam használt bővítmények listája, amik a Firefox 57-ra váltottak:

Aktív bővítmények

Adblock Plus

Behind The Overlay Revival

(Fennec) Copy Link Text

Forecastfox (fixed)

Google+ Share

HTTPS Everywhere

Remove Anything

Screengrab!

Video DownloadHelper

Kikapcsolt bővítmények

404 Bookmarks

EPUB Reader

Form History Control (II)

Ghostery

Personas Plus

Privacy Badger

Reader

Xmarks Bookmark Sync

És íme azon bővítmények listája, amiknél az átmenet nem történt meg. Noha a lista elég jelentős, de sok olyan van, amit már nem használtam rendszeresen. Valójában el is felejtettem néhányról, hogy valaha is telepítettem, mivel olyan ritkán használtam.

CoLT (Fennec Copy Link Text-re cserélve)

Add to Search Bar

Autofill Forms

Black Skin

Classic Theme Restorer

DownThemAll!

DownThemAll! Anti-Container

Fasterfox Lite

FireFTP

FireFTP Button

FlashGot

Forecastfox

Google +1

Google Docs Viewer

gtranslate

Image Zoom

Metal Lion Australis Graphite

Minus - Share Simply

New Add-on Bar

NoUn Buttons

Smiley Sidebar

Tabs on Bottom

The Addon Bar (Restored)

A gyakran használtakat piros félkövéren szedtem. Valójában az Image Zoom az, amit az első, Firefox bővítményként történő megjelenése óta használtam. Néhányuk helyett már találtam helyettesítőt, mint a Google +1, amit a Google+ Share-re váltottam. A Tabs on Bottom (füleket alulra) már nem kell, köszönhetően annak, hogy más módon, memória használat nélkül is elérhető ugyanez (lásd az e havi Tip Top Tips cikket valahol ebben a számban).

Be kell vallanom, a FireFTP valóban hiányzik, még ha tudom is, hogy a fejlesztő nem kívánja átírni a kiegészítőt WebExtensions használatára. A FireFTP-t híven használtam a magazin honlapjának karbantartására. Olyan könnyű volt mindent a böngészőmből csinálni. Katt, katt, katt, kész. Ám a figyelmeztetés tudatában, hogy a FireFTP-t nem frissítik a WebExtensions-re, a FileZilla-t a magazin weblapjának karbantartására használva felkészültem arra, hogy az átállítás után a FireFTP hiányozni fog. Noha a FileZilla nem olyan kényelmes, mint a FireFTP, ám annál egy kicsit gyorsabb.

A régi bővítményed mellett a „Helyettesítő keresése” gombra kattintva ehhez a képernyőhöz visz, ahol kereshetsz olyan kiegészítőt, ami WebExtensions-t használ. Amíg még ilyen friss a dolog, vagy találsz, vagy nem cserebővítményt a régi helyett. Ám úgy gondolom, hogy idővel a WebExtensions alapú új bővítmények gyűjteménye legalább olyan gyorsan fog bővülni, mint ahogy az az XPCOM és XUL kiterjesztéseknél történt.

Lehet, hogy olvastál olyan különleges beállításról az **about:config**-ben, ami újra elérhetővé teszi a régi bővítményeket. Ugyanakkor, én nem javaslom. Az adott beállítással a több folyamat egyidejű

Kiegészítők let...
Kiterjesztések
Témák
Bővítmények
Szótárak
Nyelvek
Örökölt kiegészés...

Örökölt kiegészítők
Ezek a kiegészítők nem felelnek meg a Firefox aktuális elvárásainak, emiatt le lettek tiltva. [További tudnivalók a kiegészítők módosulásáról](#)

Certificate Patrol
Monitor and compare certificates your application adopts for encrypted HTTPS web sites. [Tovább](#) [Helyettesítő keresése](#) [Eltávolítás](#)

használatát elveszted, aminek fejlesztésére a Mozilla annyi időt áldozott és ami nagyban okozza a Firefox 57 sebességnövekedését. Emellett, ezen beállítási lehetőség jövőbeni fenntartása nem garantált. Én a bővítményeknél többre becsülöm a sebességnövekedést. Általában találok más módot a bővítmény funkciójának megvalósítására, még ha az nem is olyan kényelmes.

Úgy vélem, közülünk sokan valóban képtelenek megenni egy-egy kedvenc bővítmény nélkül. Az emberek a szokásaik rabjai. Hajlamosak érzelmileg kötődni a legfurcsább dolgokhoz és ellenállnak minden változtatási kísérletnek. Ilyen az emberi természet, egyeseknél sokkal inkább megvan ez, mint másoknál. Emellett, ha ma még nem elérhető, nézd meg holnap.. a következő héten.. hónapban.. vagy évben. Valószínű, hogy a vállalkozó szellemű fejlesztők megtalálják a WebExtensions fejlesztési környezet használatának módját és elkészítik pontosan azt, amit kerestél. Még újdonság és a Firefox-fejlesztőknek idő kell az újhoz alkalmazkodáshoz – egyesek több.

Hiszed vagy sem ... jogi herce-hurca

A Firefox 57-től a Mozilla a Yahoo alap keresőmotorként használatáról visszatért a Google-hoz. 2014-ben a Mozilla öt éves szerződést kötött a Yahoo!-val, hogy megteszi alap keresőmotornak a Yahoo!-t a USA-beli felhasználói számára. Időközben a Yahoo!-t és az AOL-t a Verizon felvásárolta egy Oath nevű gyűjtő vállalat alatt.

A Mozilla több hónapon keresztül tárgyalt az Oath-tal arról, hogy a 2014-es szerződésben foglaltak érvényben maradjanak és tiszteletben tartsák. Emellett, a felhasználók becsapva érezték magukat amiatt, hogy a Mozilla a Yahoo!-t alap keresőnek tette meg, úgy érezték, a Mozilla többé nem törődik a felhasználók érdekeivel.

A Yahoo! 2017. december 1-jén bírósági keresetet adott be a Mozilla ellen, azzal az indokkal, hogy a Yahoo! és a Mozilla közötti egyezségeket nem szabályosan mondta fel. 2017. december 5-én a Mozilla viszontkeresettel élt a Yahoo! és az Oath-tal szemben szerződésszegés miatt.

A Mozilla hivatalos közleménye a történetekkel kapcsolatban:

„2017. december 1-jén a Yahoo! Rt. és az Oath jogi keresetet nyújtott be a Mozilla ellen a Santa Clara-i bíróságon azt állítva, hogy a szerződésünket nem szabályosan mondtuk fel. December 5-én a Mozilla viszontkeresettel élt, hogy a Yahoo-val kötött megállapodásban foglalt jogait tiszteletben tartsák.

A közelmúltban éltünk a Yahoo-val kötött szerződésünkben foglalt, annak felmondására vonatkozó jogunkkal egyebek mellett azért, hogy azt tegyünk, ami a márkánk számára a legjobb, igyekezzünk minőségi web-keresést és szélesebb tartalmi szolgáltatást biztosítani a felhasználóinknak.

A Yahoo felvásárlását követően több hónapon keresztül próbáltunk biztosítékot kapni a Yahoo-tól és felvásárlóitól a fentiekkel kapcsolatban. Amikor világossá vált, hogy a Yahoo megtartása az alap keresőmotorként a fentiekben elvire negatív hatással lenne, éltünk a szerződésben foglalt jogunkkal a megállapodás felmondására és másik szolgáltatóval állapodtunk meg.

A szerződésünk tartalma egyértelmű és a felmondás utáni szerződéses jogaink a Yahoo-val továbbra is érvényben kell, hogy maradjanak. Minden együttműködésbe azzal a közös céllal kezdtünk, hogy a felhasználóknak élményeket adjunk és nyílt platformként továbbfejlesszük a web-et. Együttműködésnek nem kellene így megszakadnia – a harc nem tesz jót az üzletnek. Mindazonáltal büszkék vagyunk az együttműködés során folytatott üzletvitelünkre és munkánkra, arra ahogy a szerződést lezártuk és biztosak vagyunk jogi helyzetünkben.

Továbbra is a most kibadott Firefox Quantum-ra összpontosítunk és elköteleztünk vagyunk a globális közösségi erőforrás az Internet védelme mellett, különösen akkor, amikor a felhasználók olyan jogait támadják, mint a net semlegesség és a magánélet.”

Noha a jogi huzavona nagy része bizalmas, követheted, mivel a Mozilla a teljes nyíltságot és az átláthatóságot fent kívánja tartani az egész folyamat során. Nyitottak egy Wiki lapot a vonatkozó nyílt bírósági iratokra mutató hivatkozásokkal.

Összegzés

Ha régen használtál Firefox-ot, tartozol magadnak azzal, hogy újból kipróbáld. A Firefox Quantum-mal karcsúbb lett és VALÓBAN felgyorsult!

Ahogy szokott lenni amikor a technológia továbblép, egyesek arra ítéltnek, hogy fenntartásaik legyenek a változásokkal kapcsolatban, amiket a Firefox Quantum hoz magával.

Gyors! Teljesen igaz! A Firefox visszanyerte a helyét mint a böngésző. Nevezd engem Firefox fanatikusként, ha akarsz. Ugyanakkor használtam a Google Chrome-ot, a számítógémem forrásait és memóriáját zabálta (sok, sok esélyt adtam neki). A Slimjet egyszerűen nem jött be nekem. A lapok majdnem olyan lassan töltődtek be mint a Google Chrome-nál és legalább olyan forrás-, memóriaigényes. Az Opera, szerintem alternatíva, de sok tekintetben más.

Hozzá kell tennem még, hogy a Firefox Quantum nagyon, nagyon stabil. Volt olyan, hogy 25 lap volt

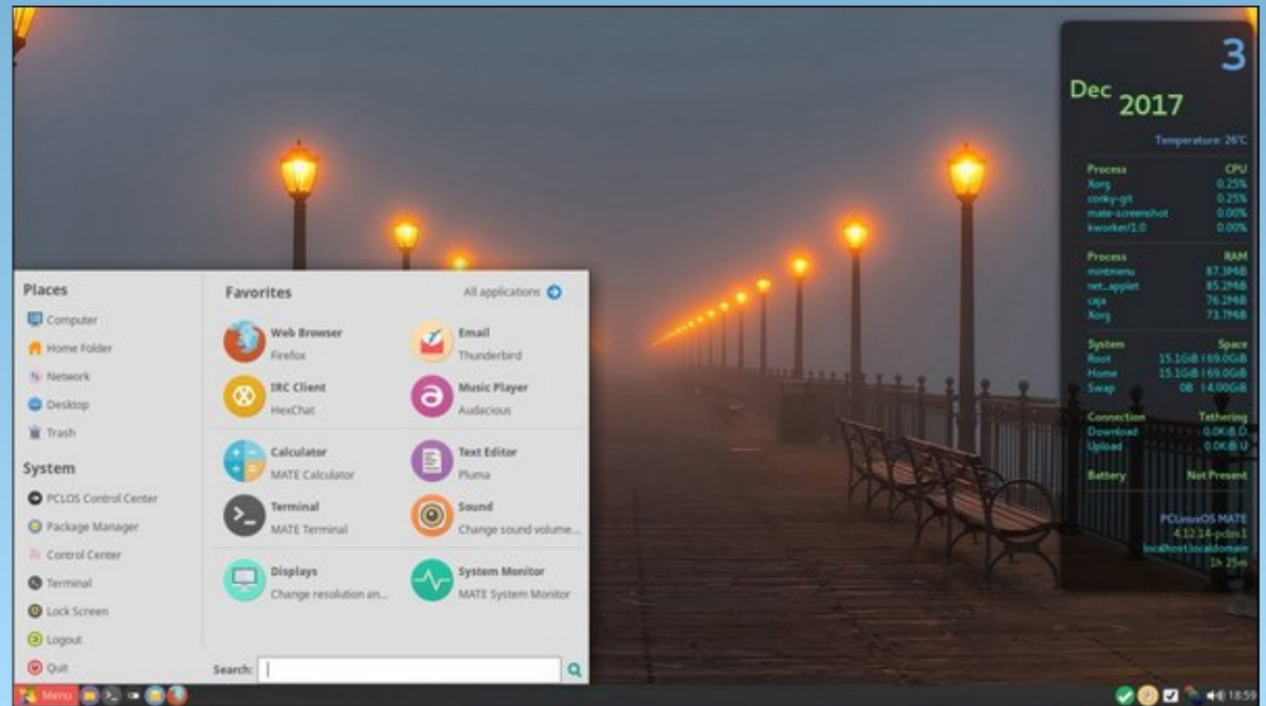
nyitva a cikk írása közben és sosem tapasztaltam lassulást. A Firefox 56-tal ellentétben a Firefox Quantum nagyon jól viselkedett.

Tökéletes? Egyáltalán nem, de ha egyszer elérné a tökéletességet, akkor nem lenne ok a frissítésre és aktualizálásra. Vége lenne a játéknak. Nem valószínű, hogy ez bekövetkezik, mivel olyan sok elképzelés van arról, hogy mi a „tökéletes”, ahányan csak vé-

leményt akarnak nyilvánítani. És azt is tudjuk, hogy sosem leszünk képesek minden egyes ember igényét kielégíteni, bármiről is legyen szó.

Screenshot Showcase

Posted by zen-subz on December 3, 2017, running Mate.